

FASIT

EKSAMENSOPPGAVE

NFU0304

Norsk for utlendinger, **trinn 3**

FORMALDEL

Studentnummer: .....

Faglig kontakt under eksamen:

Tlf faglig kontakt:

Eksamensdato:

24.05.06

Eksamenstid:

7 timer (1 time diktat, 6 timer til formaldel og fri tekstproduksjon)

Tillatte hjelpemidler:

Ingen

Språkform:

Norsk

Antall sider bokmål:

7

Antall sider vedlegg:

Ingen

Sensurdato: 14.06.06

Oppgave 1: Diktat (Besvares på eget ark)

Oppgave 2: Luketekst. Sett inn ett ord i hver luke

Monarki og demokrati

Norge har monarki, og mange mener at et monarki ikke hører hjemme i et demokrati. De fleste nordmenn oppfatter imidlertid ikke monarkiet som problematisk. Det har historiske årsaker/grunner. Etter at Norge var blitt selvstendig i 1905, var det viktig å markere uavhengighet/nasjonell selvstendighet. Et eget kongehus ville ha en klar/tydelig/sterk symbolfunksjon. Det fantes ingen norsk kongeslekt, men i Danmark var det en prins som passet til oppgaven. Stortinget vedtok å be/spørre danske prins Carl om å bli konge i Norge. Dette var nok også en strategi for å sikre stabilitet og et godt forhold til andre europeiske land/makter/stater. Prins Carl ville imidlertid ikke si ja til denne oppgaven uten å være sikker på at det var folkets vilje. Det ble holdt en folkeavstemning, og resultatet var/ble at 80 % ønsket monarki. Carl var gift med Maud som var datter til den britiske kongen, og de hadde en sønn på to år som het Alexander. J november 1905 gikk den nye kongen med lille Alexander på armen i land i Kristiania, som Oslo het den gangen. Han bestemte seg for å ta det norske kongenavnet Haakon. Den lille prinsen skulle hete Olav. Kong Haakon var bestemt på å arbeide hardt for sitt land, og han tok valgspåket "Alt for Norge". Kongefamilien dro/reiste snart rundt i landet for å hilse på folk, og overalt ble de svært populære. I den unge nasjonen

_____ var det viktig å ta vare på _____ den gamle tradisjonen med monarki, og kongefamilien _____ ble sett på som et samlende, nasjonalt _____ symbol. Også i dag, hundre år senere, _____ er oppslutningen om monarkiet sterk i Norge.

Kongen/Monarken representerer kontinuitet selv om regjeringene skifter. _____ Det betyr at han må være nøytral _____ og ikke blande seg inn i politiske _____ spørsmål/saker. De fleste mener at landet trenger _____ en person med en slik rolle som _____ kan representere Norge internasjonalt. Republikk med en _____ president som blir valgt, ville ikke være _____ bedre eller billigere, tror de fleste nordmenn. _____ Alle de tre kongene Norge har hatt _____ siden 1905, Haakon, Olav og Harald, har _____ vært svært populære fordi de har oppført _____ seg folkelig og ofte ganske uformelt. I _____ dag/Norge blir dette sett på som en _____ god egenskap også hos personer med høy _____ status.

Grunnlaget for kongefamiliens popularitet ble lagt _____ under den andre verdenskrigen i 1940 - 45 _____ da kong Haakon viste stor motstand mot _____ okkupasjonsmakten/flønden/nazistene/tyskerne og på denne måten ble et samlende symbol for det _____ norske folket i en vanskelig tid.

Mye _____ er/har skjedd, og mye er forandret i _____ Norge/landet i den tiden som har gått _____ etter krigen. Det har også vært mye _____ diskusjon om monarkiets framtid, særlig i forbindelse _____ med ekteskap i kongefamilien. I Europa var _____ det før tradisjon at de kongelige giftet _____ seg med noen fra andre kongehus, men _____ både kong Harald og hans to søstre _____ giftet seg borgerlig, og etter dette har _____ ingen i den norske kongefamilien giftet seg _____ med en kongelig. Kong Harald, som da _____ var kronprins, og hans kjæreste, Sonja Haraldsen,

_____ matte holde sin kjærlighet hemmelig i lang _____ tid før de fikk tillatelse til å _____ holde/feire bryllup i 1968. Diskusjonene gikk høyt, _____ både i mediene og blant folk flest. _____ Mange/Noen mente at ei vanlig, norsk jente _____ ikke kunne bli dronning og at dette _____ ville/matte bety slutten på monarkiet i Norge. _____ Slik gikk det ikke. Sonja Haraldsen ble _____ en representativ og respektert dronning. Kongeparets barn, _____ prinsesse Märtha og kronprins Haakon, forelsket seg _____ begge i personer som til å begynne _____ med var kontroversielle, men som etter hvert _____ er/har blitt godt akseptert.

Oppgave 3: Sett strek under det riktige alternativet

Allemannsretten, Frilufsloven og Strandloven

Mesteparten av arealet i Norge er fjell og skog. Bare 3 % er dyrkbar mark. Landet har en kystlinje på ca 2000 mil og mange innsjøer. Dette _____ **har** ypperlige forhold for _____ **tar** friluftsliv. _____ **får** _____ **gir**

Allemannsretten står sterkt i nordmenns bevissthet. Den _____ **gir** alle rett til å ferdes ute i naturen, enten området er offentlig eller har en privat eier. Allemannsretten har eksistert i

uminnelige tider, men ble ikke _____ **lovlig** _____ **lovfestet** før i 1957, da Frilufsloven ble vedtatt. _____ **lovende** _____ **lovmessig**

Denne loven skal sikre folk flest muligheten til friluftsliv, _____ **jo lengre** _____ **så langt** de ikke skader _____ **så lenge** _____ **dess lengre**

naturen eller er til ulempe for noen. Man skal kunne gå fotturer, gå på ski, sykle, bade, plukke

bær og sopp, sette opp telt, fiske i saltvann, padle og ro. Men dette

**angår
finnes
teller
gjelder**

selvfølgelig ikke overalt. Loven skiller mellom utmark og innmark, og allemannsretten

har vi bare krav på i utmark. Utmark er vann, strand, myr, skog og fjell,

**det vil si
så å si
sant å si
som sagt**

områder uten bygninger og dyrket mark. Dyrket mark, bebygde område og hage defineres som innmark.

Det er klart at dette er et felt hvor det kan

**stå på
stå opp
oppstå
påstå**

interessekonflikter

mellom allmennheten og grunneierne. Friluftsløven har

**ingen
noen
til
med**

hensikt å regulere

forholdene, slik at folk flest kan få tilgang til naturen så lenge de ikke er til

**tross
latter
overs
ulempe**

for grunneieren eller andre. På den ene siden skal altså grunneierens interesser beskyttes, på den andre siden allmennhetens.

Grunneieren har faktisk ikke lov til å sette opp skilt med for eksempel "Adgang forbudt" eller "Privat eiendom" for å holde folk borte fra steder der de etter loven har rett til å oppholde seg. Det har vært tilfeller der grunneiere også har vært nødt til å fjerne gjerder eller

hagemøbler som de har plassert på sin egen grunn

**trass i at
selv om
fordi
med mindre**

det har vært tydelig at de

var plassert der for å begrense folks bruk av allemannsretten. Men på innmark har

grunneieren **muligens**
åpenbart lov til å plassere både gjerder og hagemøbler overalt hvor
dessuten
naturligvis

han eller hun måtte ønske.

At vi får beholde Friluftsløven uten store protester fra grunneiere, er selvfølgelig

avhengig
tilhenger av at folk flest er seg sitt ansvar bevisst når de ferdes i naturen. Det er en god
ønsket
utviklet

regel at man skal **forberede**
forlate området slik det var da man kom. Man må altså rydde
forsøke
forbruke

opp etter seg, og ikke legge igjen søppel. Har man laget en bål plass av steiner, må man legge steinene tilbake der man fant dem.

Ild må man være veldig forsiktig med. Det er ulovlig å tenne bål i eller i nærheten av

skog mellom 15. april og 15. september. Enkelte steder er det **strengt tatt**
anstrengende
strengere
strengest

regler for bål brenning. Skal man tenne bål eller bruke engangsgrill, bør man gjøre det på et underlag av sand eller småstein. Man kan samle tørre kvister og greiner til brensel, men skal

ikke skade **livlige**
livaktige trær. Grunneier har lov til å **vise deg rundt**
vise deg bort hvis du
livløse
levende **vise seg**
utvise deg

bråker og er til sjenanse, eller hvis du ødelegger noe på eiendommen.

Allemannsretten har sine begrensninger: Retten til fri ferdsel gjelder ikke motorisert

ferdsel. Man har **også**
altså ikke lov til å bruke verken bil, motorsykkkel eller
likevel
for øvrig

snøscooter i utmark. I saltvann kan man **heller**
i tillegg bruke motorbåt. Alle kan fiske fritt
imidlertid
dessuten

i saltvann, men ikke i ferskvann. Man kan ikke overnatte og sette opp telt nærmere enn 150

meter fra hus eller hytte, og ikke oppholde seg lenger enn **for**
på to døgn på samme sted uten
om
i
å be grunneieren om tillatelse.

Siden grunneierens rett til privatliv settes foran allmennhetens rett til ferdsel, regnes boligtomter som innmark. Har du et hus ved sjøen, kan du altså hindre folk i å ferdes i

nærheten, **med**
for henvisning til privatlivets fred. For å bevare vanlige folks muligheter
uten
som

til å bade og bruke kyststripen, ble Strandloven vedtatt i 1965. Da ble det forbudt å bygge hus nærmere sjøen enn 100 meter. Likevel har antallet konflikter om allemannsretten økt

på år og dag,
for mange år siden, særlig langs sjøen. Kommunene kan gi dispensasjon fra Strandloven,
etter et år,
i de seinere år,

og det skjer ganske ofte. Pengesterke folk er villige til å betale mye for en privat

strand. Folk som ikke har slike eiendommer, **tror**
tenker det er synd at de blir utestengt fra
synes
viser

mindre
stadig større
verre
bedre

deler av kyststripen på grunn av at eierne får dispensasjon

å gå
å bygge
til å ferdes
til å bygge

nærmere sjøen enn 100 meter. Selv når grunneierne ikke har hus så nær sjøen at

allmannsretten må vike for retten til privatliv, er det forståelig at

ingen
de
alle
vi

ikke liker fri ferdsel

på eiendommen sin. Det er heller ikke alltid helt klart

hvordan
hvorfor
at
om

loven skal

tolkes. Men de fleste greier å forholde seg til Frilufsloven uten å søke juridisk hjelp. Det er som regel bare snakk om å vise god folkeskikk og ta hensyn også til folk som har andre interesser enn en selv.